

งานการพยาบาลบริการการคลอด

◇ ตัวชี้วัดเฉพาะงาน เป้าหมายงานการพยาบาล บริการการคลอด

1. อัตราการประเมน และคัดกรองความเสี่ยงแรกรับผิดพลาด
2. อัตราการคลอดที่ห้องคลอด
3. อุบัติการณ์การฉีกขาด ตกเตี้ยง
4. อัตราการเกิด Tetanic contraction
5. อัตราการเกิด Threatened uteri rupture / uteri rupture
6. อัตราการบาดเจ็บจากการคลอด (Tear labia, Tear vagina wall, Tear cervix, Tear sphincter ani, Tear rectum)
7. อัตราการตกเลือดหลังคลอด (Early PPH, Late PPH)
8. อัตราการเกิดภาวะช็อค เนื่องจากการคลอด และภาวะแทรกซ้อน ได้แก่
 - การตกเลือดหลังคลอด
 - การตัดมดลูกเนื่องจากการตกเลือด
 - การเกิดมดลูกปลิ้น
 - การมีเศษรกค้างหลังคลอด
9. อัตราการคั่งเลือดของแผลฝีเย็บ
10. อัตราการค้ำผ้าซับโลหิตในช่องคลอด
11. อัตราการติดเชื้อที่แผลฝีเย็บ
12. อุบัติการณ์ การบาดเจ็บของทารก จากกระบวนการคลอด
13. อัตราการระบุทารกผิดปกติ และ / หรือ การส่งทารกให้มารดาผิดคน
14. อัตราการเกิด Birth Asphyxia (ในนาทีที่ 1 และ นาทีที่ 5)
15. อัตราการเกิด Aspirate meconium stain
16. อัตราการเกิด Neonatal hypothermia หรือ Neonatal hyperthermia
17. อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากปัญหาด้านอายุกรรม เช่น
 - ชัก และการชักซ้ำในผู้คลอดความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์ (PIH)
 - อัตราการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ในผู้คลอดเบาหวาน

18. อัตราการติดเชื้อของทารก ได้แก่ ติดเชื้อที่ตา ที่สะดือทารก
19. อุบัติการณ์มารดาตาย / ทารกตาย
20. ผู้คลอด และญาติ / ครอบครัวได้รับข้อมูลต่อเนื่อง ทั้งระยะรอคลอด ระยะคลอด และระยะหลังคลอด
21. ความพึงพอใจของผู้คลอด และญาติ / ครอบครัว

เพื่อให้การพยาบาลบริการการคลอด สามารถบรรลุตัวชี้วัดเหล่านี้ได้ พยาบาลผู้ปฏิบัติงานต้องมีสมรรถนะที่จำเป็น โดยการพัฒนาความรู้ และทักษะที่จำเป็น 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ประเมินสภาพแรกรับ
2. การดูแลหญิงตั้งครรภ์ระยะรอคลอด
3. การบรรเทาอาการเจ็บครรภ์ ระยะรอคลอด
4. การทำคลอดปกติ
5. การเฝ้าระวัง ติดตามภาวะฉุกเฉิน วิกฤต อาการเปลี่ยนแปลง และการช่วยเหลือ แก้ไขได้รวดเร็ว ทันเวลา
6. การตัดฝีเย็บ และการเย็บซ่อมฝีเย็บ
7. การดูแลทารกแรกเกิด ในห้องคลอด
8. การทำคลอดทำกันกรณีฉุกเฉิน และคลอดติดไหล่ กรณีฉุกเฉิน
9. การช่วยแพทย์ทำสูติศาสตร์หัตถการ (การเจาะถุงน้ำ, การใช้เครื่องดูดสุญญากาศ, การใช้คีม, ล้างรก, ขูดมดลูก)
10. การดูแลมารดาหลังคลอด และทารกแรกเกิด ภายใน 2 ชั่วโมงหลังคลอด

รายละเอียดของความรู้ และทักษะที่จำเป็น สำหรับการดูแลผู้คลอด และทารกแรกเกิด มีดังต่อไปนี้

ความรู้ และทักษะที่จำเป็น : งานการพยาบาลบริการการคลอด

1. ประเมินสภาพแรกรับ

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. สัมพันธภาพที่ดีกับผู้คลอดและญาติ / ครอบครัว 2. ประเมิน คัดกรองภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนได้ถูกต้อง 3. ช่วยเหลือการปรับตัวระยะแรกรับ และบรรเทาอาการรบกวน 4. ข้อมูลประวัติสภาวะสุขภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ	มีความรู้ เรื่อง 1. ภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนของหญิงตั้งครรภ์ ทุกระยะ - โรคและภาวะแทรกซ้อนทางสูติกรรมและอายุรกรรม (PIH, APH, PPH, DM, HD, Preterm, Post term) - การดูแลรักษา และการพยาบาลผู้คลอดที่มีภาวะเสี่ยง 2. ธรรมชาติการตั้งครรภ์ การคลอด กายวิภาค และสรีรวิทยาของการตั้งครรภ์ และการคลอด 3. การปรับตัวระยะเปลี่ยนผ่าน โดยเฉพาะบทบาทการ	1. การประเมิน และคัดกรองภาวะเสี่ยง รวมการซักประวัติ การตรวจครรภ์ ตรวจร่างกายที่เกี่ยวข้อง การศึกษาประวัติการตั้งครรภ์ และประวัติครอบครัว 2. การแยกแยะ ปัญหาภาวะปกติ และผิดปกติอาการรบกวน 3. การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดรักษา 4. การตัดสินใจ จัดการให้การช่วยเหลือภาวะวิกฤตฉุกเฉิน 5. การบรรเทาอาการรบกวน	1	สามารถปฏิบัติการพยาบาล ตามที่ได้รับมอบหมาย และตามแนวทางที่กำหนด ภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีม ในการ - ประเมิน คัดกรองภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนได้ ในรายที่ไม่ซับซ้อน - ขอความช่วยเหลือ แนะนำจากหัวหน้าทีมได้อย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด และญาติได้ ตามแนวทางที่กำหนด
			2	แสดงความสามารถระดับ 1 และภายใต้การแนะนำ ปรีกษา และสามารถ - ประเมินภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน ได้ตามมาตรฐาน / แนวทางที่กำหนด - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอดได้ ทั้งในรายปกติ และในรายที่มีปัญหา ไม่ซับซ้อน - ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีปกติ และในรายที่ไม่ซับซ้อนได้
			3	แสดงความสามารถระดับ 2 โดยอิสระ และสามารถ - ประเมินภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ที่พบบ่อยได้อย่างแม่นยำ - จัดการช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่พบความผิดปกติของมารดา และทารกในครรภ์ ได้รวดเร็ว ทันเวลา - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด ทั้งในรายปกติ และรายที่มีปัญหาซับซ้อนที่พบบ่อยได้อย่างชัดเจน - สามารถประสานความร่วมมือกับทีมสหสาขา และญาติผู้ป่วย เพื่อทำความเข้าใจ ช่วยเหลือ แก้ไข และป้องกันภาวะฉุกเฉิน

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
ตั้งครรภ์และการคลอดถูกต้องชัดเจน 5. ผู้คลอด และครอบครัว พร้อมเผชิญการคลอดและการต้อนรับสมาชิกใหม่	เป็นบิดา - มารดา 4. ภาวะสุขภาพองค์รวมของหญิงตั้งครรภ์ 5. การจำแนกประเภทและความรุนแรงทางสูติกรรม 7. การบันทึกและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะทะเบียนราษฎร หนังสือรับรองการเกิด	6. การสื่อสารข้อมูลสำคัญในการประสานงานกับแพทย์ และครอบครัว 7. การบันทึกข้อมูลระบุปัญหา และการเฝ้าระวังที่สำคัญ	4	แสดงความสามารถระดับ 3 และสามารถ - ค้นหาข้อมูล เพื่อ ประเมิน คาดการณ์ภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ที่ซับซ้อน/ไม่ปรากฏอาการชัดเจน ได้อย่างแม่นยำ - จัดการป้องกัน ช่วยเหลือเบื้องต้นได้รวดเร็ว ทันเวลาในรายที่ผู้คลอด และทารกในครรภ์ มีปัญหา ซับซ้อน หรือยากลำบากต่อการดูแล - เป็นที่ปรึกษา กำกับ ดูแล ให้ทีมการพยาบาลสามารถ ประเมิน และจัดการดูแล ให้การพยาบาลผู้ใช้บริการมีความปลอดภัย
			5	แสดงความสามารถระดับ 4 และสามารถ - พัฒนามาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติ การประเมิน คัดกรองภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน และการพยาบาล - พัฒนาระบบปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด และความคุ้มค่าของระบบสุขภาพ

2. การดูแลหญิงตั้งครรภ์ระยะรอคลอด

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. ประเมินภาวะปกติ และผิดปกติ ความก้าวหน้าของการคลอดได้ถูกต้อง 2. ส่งเสริมความก้าวหน้าของการคลอดได้ถูกต้อง 3. ได้รับการเฝ้าระวังที่ใกล้ชิด ได้รับ	การดูแลหญิงตั้งครรภ์ในระยะรอคลอด 1. องค์ประกอบของการคลอด 2. กลไกการคลอด 3. การประเมิน และเฝ้าระวังความก้าวหน้าของการคลอด 4. ความผิดปกติ และ	1. การให้กำลังใจ การสื่อสาร ให้ข้อมูลผู้คลอด และญาติ / ครอบครัว 2. การตรวจครรภ์ และการวินิจฉัยความก้าวหน้าเข้าสู่การคลอด 3. การคิดวิเคราะห์ข้อมูล การเฝ้าระวัง และการวินิจฉัยปัญหาระหว่างการ	1	สามารถปฏิบัติการพยาบาล ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีม ในเรื่อง - ประเมิน เฝ้าระวังภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนได้ ในรายที่ปกติ / ไม่ซับซ้อน - ขอความช่วยเหลือ แนะนำจากหัวหน้าทีมได้อย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด และญาติได้ ตามแนวทางที่กำหนด
			2	แสดงความสามารถระดับ 1 ภายใต้การแนะนำ ปรึกษา และ สามารถ - ประเมิน เฝ้าระวังภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน ของผู้คลอด และทารกในครรภ์ ได้ตามมาตรฐาน / แนวทางที่กำหนด - ดูแล และบริหารยาที่ใช้ ในการคลอดปกติตามที่ได้รับมอบหมาย - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอดได้ ทั้งในรายปกติ และในรายที่มีปัญหา ไม่

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
Early detection ถูกต้อง ทันเวลา 4. ช่วยเหลือแก้ไข ภาวะผิดปกติทั้งของ มารดา และทารกได้ อย่างเหมาะสม 5. ได้รับการดูแล และวินิจฉัย ความก้าวหน้าการ คลอดในเวลา ที่เหมาะสม 6. ผู้คลอดและ ครอบครัวได้รับ ข้อมูลต่อเนื่อง	ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น ได้ในระยะรอคลอด 5. การชักนำการคลอด / ใช้ยาเสริมการคลอด 6. การบริหารยาและ สารละลายที่ใช้ในระยะรอ คลอด 7. การจัดการความเสี่ยง ในระยะรอคลอด 8. มาตรฐานการดูแลหญิง ตั้งครรภ์ และทารกใน ครรภ์ ระยะเจ็บจริง 9. การยับยั้งการคลอด	ฝึกลอด 4. การตัดสินใจวางแผน และจัดการให้การ ช่วยเหลือภาวะวิกฤต ฉุกเฉิน 5. การบรรเทาอาการปวด และอาการรบกวนของผู้ คลอดระหว่างรอคลอด 6. การจัดการควบคุม ความเสี่ยง 7. การสื่อสารกับแพทย์ เพื่อการจัดการปัญหา เร่งด่วน ฉุกเฉิน		ชับซ้อน - ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีปกติ และในรายที่ไม่ซับซ้อนได้
			3	แสดงความสามารถระดับ 2 โดยอิสระ และสามารถ - ประเมิน ฝักระวังภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ที่พบบ่อยได้อย่างแม่นยำ - จัดการช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่พบความผิดปกติได้รวดเร็ว ทันเวลา - ให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด ทั้งในรายปกติ และรายที่มีปัญหาซับซ้อนที่ พบบ่อยได้อย่างชัดเจน - ดูแลผู้คลอดที่ได้รับการชักนำการคลอด และ และบริหารยา และสารละลายใน ระยะรอคลอดได้เหมาะสม - สามารถประสานความร่วมมือกับทีมสหสาขา และญาติผู้ป่วย เพื่อทำความ เข้าใจ ช่วยเหลือ แก้ไข และป้องกันภาวะฉุกเฉิน
			4	แสดงความสามารถระดับ 3 และสามารถ - ประเมิน คาดการณ์ ภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ได้อย่างแม่นยำ - จัดการ ป้องกัน ช่วยเหลือเบื้องต้นได้รวดเร็วทันเวลาในผู้คลอด และทารกที่มี ปัญหา ซับซ้อน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม หรือยากลำบากต่อการดูแล - เป็นที่ปรึกษา กำกับ ดูแล ให้ทีมพยาบาลสามารถ ประเมิน ฝักระวัง และ จัดการดูแล ให้การพยาบาลผู้ใช้บริการเป็นไปได้อย่างปลอดภัย
			5	แสดงความสามารถระดับ 4 และสามารถ - พัฒนามาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติ การประเมิน คัดกรองภาวะเสี่ยง และ ภาวะแทรกซ้อน และการพยาบาล - ร่วมกับทีมสหสาขา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบปฏิบัติ เพื่อความ ปลอดภัยของผู้ใช้บริการ / ผู้คลอด และความคุ้มค่าของระบบสุขภาพ

3. การบรรเทาอาการเจ็บครรภ์ ระยะรอคลอด

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
- ทีมการพยาบาล ประเมินความปวด และช่วยเหลือ บรรเทาอาการ ปวดทั้งวิธีการใช้ ยา และไม่ใช้ยาได้ ถูกต้อง - ผู้คลอดได้รับการเฝ้าระวัง อาการข้างเคียง และภาวะแทรกซ้อน จากการใช้ยาระงับ ปวดได้ถูกต้อง - ผู้คลอดได้รับการจัดการความ เจ็บปวดอย่างต่อเนื่อง	1. กลไกความปวด 2. การเจ็บครรภ์ตามปกติ 3. วิธีการลดปวดโดยไม่ ใช้ยา 4. วิธีการลดปวดด้วยยา และการบริหารยาลดปวด รวมเภสัชวิทยาของยาแต่ละตัว 5. วิธีการจัดการ ช่วยเหลือ แก้ไข ผลข้างเคียงของยาแต่ละ ชนิด	1. การประเมินความ เจ็บปวด 2. การแยกแยะอาการเจ็บ ครรภ์ที่ปกติ และผิดปกติ 3. การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อลดปวด (เช่น การ นวด การสอนการหายใจ การทำสมาธิ การเปลี่ยน อิริยาบถ) 4. การบริหารยาแก้ปวด 5. การสื่อสาร และให้ ข้อมูลผู้คลอดและ ครอบครัว	1	สามารถปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับ ของหัวหน้า ทีมในเรื่อง - การประเมินความเจ็บปวดในกรณีปกติ - บรรเทาอาการปวดโดยไม่ใช้ยาด้วยวิธีการเบื้องต้น ในหญิงตั้งครรภ์ปกติ
			2	แสดงความสามารถในระดับ 1 ภายใต้การแนะนำ ปรีกษา และสามารถ - ประเมินความปวด และแยกแยะอาการผิดปกติที่เห็นชัดเจน - บรรเทาอาการปวดโดยไม่ใช้ยาด้วยวิธีการต่างๆ ตามแนวทางปฏิบัติ - บริหารยาที่ใช้บ่อยตามแนวทางที่กำหนดได้ถูกต้อง
			3	แสดงความสามารถในระดับ 2 และสามารถ - ประเมิน และแยกแยะความปวดที่ปกติ และผิดปกติได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ - สามารถใช้วิธีการลดปวดโดยไม่ใช้ยา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย - บริหารยาที่ใช้บ่อยได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - เป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือทีมการพยาบาล ให้การประเมินความปวดถูกต้อง และปลอดภัย - ใช้วิธีการจัดการความปวดได้หลากหลายในรายที่ยากลำบาก ซ้ำซ้อน - เป็นที่ปรึกษา และจัดการบริหารยาในรายที่ยุ่งยากซ้ำซ้อน ได้ปลอดภัย
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - จัดทำ และเป็นพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาในการจัดทำมาตรฐาน / คู่มือ / หลักสูตร และ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมทีมการพยาบาลในการประเมิน การจัดการความ ปวด และการบริหารยาที่ใช้ในระยะรอคลอด - ริเริ่ม คิดค้น นวัตกรรม การบรรเทาอาการเจ็บครรภ์

4. การทำคลอดปกติ

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. การดำเนินการคลอดเป็นไปตามปกติ 2. มารดา และทารกปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติเหตุ ความเสี่ยง หรือภาวะแทรกซ้อน	1. Mechanism of Labour ที่ปกติ และผิดปกติ 2. ภาวะแทรกซ้อนและความเสี่ยง ที่เกิดขึ้นได้ในระยะคลอด 3. การพิทักษ์สิทธิมารดา และทารก 4. สรีรวิทยา และการปรับตัวของทารกแรกเกิด 5. การประเมินสภาพทารกแรกเกิด 6. การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในช่องคลอด	1. การเตรียมผู้คลอด 2. การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ ช่วยคลอด 3. การวินิจฉัยความก้าวหน้าของการคลอด 4. การให้กำลังใจ และการสื่อสาร ให้ข้อมูลการปฏิบัติแก่มารดา ระหว่างการคลอด 5. การช่วยคลอด และการทำคลอด อย่างนุ่มนวล (การช่วยจัดทำมารดา การป้องกันการฉีกขาดของช่องคลอด และอวัยวะใกล้เคียง การตัดฝีเย็บที่เหมาะสม การจัดทำ และระดับประคองทารก ระหว่างการคลอด) 6. การทำคลอดรก และการตรวจรก 7. การป้องกัน และแก้ไขภาวะตกเลือดหลังคลอด	1	สามารถปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับ ของหัวหน้าทีมอย่างใกล้ชิดในเรื่อง - การประเมินการเข้าสู่ระยะคลอดกรณีปกติได้ถูกต้อง - การทำคลอดในกรณีปกติ ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน - ประเมิน และช่วยเหลือทารกได้ถูกต้อง ในกรณีปกติ - ส่งเสริมสายสัมพันธ์ แม่-ลูก ได้ตามแนวทางที่กำหนด - บันทึกการคลอดได้ถูกต้อง
			2	แสดงความสามารถในระดับ 1 ภายใต้การแนะนำปรึกษาของหัวหน้าทีมเป็นระยะ
			3	แสดงความสามารถในระดับ 2 โดยอิสระ และสามารถ - ประเมินความเสี่ยง และแยกแยะปัญหาที่ผิดปกติได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ - ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผิดปกติได้ถูกต้อง - ปรึกษา และขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าทีมได้อย่างรวดเร็ว ทันการ - สื่อสาร ประสานงานแพทย์ เพื่อจัดการปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - เป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือทีมการพยาบาล ในกรณีที่พบความผิดปกติของมารดา และทารก - ช่วยเหลือดูแล และจัดการการคลอดที่มีปัญหา ยุ่งยาก ซับซ้อน ได้ดี - จัดการกับภาวะแทรกซ้อนได้
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - เป็นแบบอย่างของการปฏิบัติงาน - จัดทำ และเป็นพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาในการจัดทำมาตรฐาน / คู่มือ / หลักสูตร และเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมทีมการพยาบาลได้ - ประเมินผลการทำคลอด และการดูแลมารดา-ทารก ในระยะคลอด ของทีมการพยาบาล

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
		8. การส่งเสริมสายสัมพันธ์แม่-ลูก 9. การบันทึกการคลอด		- ปรับปรุงระบบ และวิธีการดูแลมารดา-ทารก ระยะเวลา โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินผล

5. การเฝ้าระวัง ติดตามภาวะฉุกเฉิน วิกฤต อาการเปลี่ยนแปลง และการช่วยเหลือ แก้ไข ได้รวดเร็ว ทันเวลา

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. สามารถตรวจพบปัญหา อาการเปลี่ยนแปลงของผู้คลอดได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา 2. ผู้คลอด และทารกได้รับการช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหา ได้อย่างรวดเร็วทันเวลา ก่อนที่อาการจะเลวลง	1. การเฝ้าคลอดในผู้คลอดปกติ และในภาวะเสี่ยง 2. ผลกระทบของพยาธิสรีรภาพต่อการเกิดภาวะฉุกเฉิน วิกฤต อาการรบกวน ภาวะแทรกซ้อนในผู้คลอด เช่น ผู้คลอดที่มีโรคประจำตัว (DM HT เป็นต้น) ปัญหา Hypovolumic shock, Eclampsia เป็นต้น 3. การช่วยเหลือภาวะฉุกเฉินในผู้คลอดและทารก 4. การวิเคราะห์และอ่านผลทางห้องปฏิบัติการ	1. การคิดวิเคราะห์ ผลการตรวจร่างกาย ตรวจครรภ์ ประวัติ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติ การเชื่อมโยงภาวะวิกฤตฉุกเฉิน อาการรบกวน ภาวะแทรกซ้อน 2. การคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย แผนการเฝ้าระวัง การจัดการภาวะวิกฤต ฉุกเฉิน ภาวะแทรกซ้อนอย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ 3. การเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ และทีมช่วยเหลือ จัดการภาวะ	1	สามารถสังเกต สอบถาม ติดตามเฝ้าระวังตาม อาการ อาการแสดง ที่ได้รับมอบหมายภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีม
			2	- มีความรู้ ความเข้าใจผลกระทบของพยาธิ สรีรภาพของผู้คลอด ที่มีปัญหาสุขภาพ/โรคประจำตัว - มีความรู้ เข้าใจ ผลกระทบของพยาธิ สรีรวิทยา ต่ออาการ อาการแสดง อาการรบกวน การเกิดภาวะวิกฤต ฉุกเฉิน เชื่อมโยงการเฝ้าระวังที่กำหนด แสดงความสามารถตามระดับ 1 ภายใต้การแนะนำ ปรีกษา และสามารถ - สังเกต สอบถาม ติดตามเฝ้าระวังตาม อาการ อาการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย - ประมวลข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน ที่พบจากการเฝ้าระวัง เพื่อใช้ในการตัดสินใจจัดการแก้ปัญหา (Early detection) ตามแนวทางที่กำหนด - สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ ช่วยชีวิตได้ ตามแนวทางที่กำหนด
			3	แสดงความสามารถตามระดับ 2 โดยอิสระ และ - สามารถอธิบาย และเชื่อมโยงผลกระทบของพยาธิสรีรวิทยา โรค/ปัญหาสุขภาพ ในการกำหนดการเฝ้าระวัง อาการ อาการแสดง ที่สำคัญ เฉพาะราย - สามารถประมวลข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน ที่พบจากการเฝ้าระวัง เพื่อใช้ในการตัดสินใจจัดการแก้ปัญหา (Early detection) ด้วยตนเอง - ขอการปรึกษา ตัดสินใจรายงาน และจัดการเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสม

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
		วิกฤต จุกเงิน 4. การสื่อสารในภาวะ วิกฤต จุกเงิน 5. การจัดการภาวะช็อค ช้ำ และการช่วยฟื้นคืน ชีพ		- สามารถเตรียม และปรับใช้อุปกรณ์ เครื่องมือการจัดการภาวะเร่งด่วน จุกเงิน ได้อย่างเหมาะสม
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - ตัดสินใจเลือก / กำหนด / เปลี่ยนแปลง การเฝ้าระวัง อาการ อาการแสดง อาการรบกวน และ การเกิดภาวะวิกฤต จุกเงิน - ประมวลข้อมูลการเปลี่ยนแปลง ที่พบจากการเฝ้าระวัง ได้อย่างรวดเร็ว คาดการณ์ และสามารถตัดสินใจจัดการแก้ปัญหา (Early detection) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - ใช้ข้อมูลผลลัพธ์ การเปลี่ยนแปลง อาการ อาการแสดงของผู้ป่วย ใช้ในการวางแผนการเฝ้าระวัง และการดูแลต่อเนื่องของทีมการพยาบาล และทีมสหสาขา - พัฒนามาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติ การเฝ้าระวัง ติดตามภาวะจุกเงิน วิกฤต อาการรบกวน โดยอาศัยข้อมูลผลการปฏิบัติงานในหน่วยงาน - เป็นที่ปรึกษา เป็นวิทยากร ถ่ายทอด ฝึกอบรมการดูแลภาวะจุกเงิน วิกฤตของ ผู้คลอด

6. การตัดฝีเย็บ และการเย็บซ่อมฝีเย็บ

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
- ตัดฝีเย็บอย่าง เหมาะสม (ช่วงเวลา	- กายวิภาคของอวัยวะ สืบพันธุ์ และอวัยวะ ใกล้เคียง รวมถึงชั้นของ	- การประเมินขนาดทารก และขนาดของบาดแผล - การตัดฝีเย็บ	1	- สามารถตัด และเย็บซ่อมแผลฝีเย็บ ตามที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีคลอดปกติ ได้ ภายใต้การควบคุมกำกับ ของหัวหน้าทีม - สามารถให้ข้อมูลผู้คลอดได้ถูกต้อง

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
ตำแหน่ง และ ขนาดแผล) - เย็บซ่อมแผลฝี เย็บได้ถูกต้องตาม มาตรฐาน และ เทคนิคการเย็บ ซ่อมแผลฝีเย็บ - ให้ข้อมูลการ เย็บแผล และ วิธีการดูแลแผลฝี เย็บได้ถูกต้อง	ผิวหนังบริเวณอวัยวะ สืบพันธุ์ - มาตรฐาน / แนวทาง ปฏิบัติการดูแลแผลฝีเย็บ	- การฉีดยาเฉพาะที่ - การเย็บซ่อมแผลฝีเย็บ - การให้ข้อมูลการเย็บ แผล และการดูแลแผลฝี เย็บ	2	- สามารถตัด และเย็บซ่อมแผลฝีเย็บ ในกรณีคลอดปกติได้ ถูกต้องตาม มาตรฐาน ภายใต้ คำแนะนำปรึกษา - สามารถตัดสินใจขอคำปรึกษาหัวหน้าทีมได้อย่างเหมาะสม - สามารถให้ข้อมูลผู้คลอดได้ถูกต้อง
			3	แสดงความสามารถในระดับ 2 และสามารถ - ตัด และเย็บซ่อมแผลฝีเย็บในรายที่มีปัญหาได้ ถูกต้อง เหมาะสม ไม่มี ภาวะแทรกซ้อน
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - ทำนาย คาดการณ์ และจัดการป้องกัน / แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการตัด และเย็บ ซ่อมฝีเย็บได้
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - เป็นที่ปรึกษา สอน ฝึกอบรม การตัด และเย็บซ่อมแผลฝีเย็บแก่ บุคลากร พยาบาล

7. การดูแลทารกแรกเกิด ในห้องคลอด

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. ทารกแรกเกิด ได้รับการดูแลตาม มาตรฐาน 2. ทารกแรกเกิด ปลอดภัยจาก ความเสี่ยง และ ภาวะแทรกซ้อน	1. สรีรวิทยา และการ ปรับตัวของทารกแรกเกิด 2. การประเมินสภาพ ทารกแรกเกิด 3. ความเสี่ยง และ ภาวะแทรกซ้อนของทารก แรกเกิด 4. มาตรฐาน / แนวทาง	1. การช่วยเหลือการ หายใจ และการปรับตัว ของทารกแรกเกิด 2. การประเมินสภาพ ทารกแรกเกิด และการ แยกแยะความปกติ- ผิดปกติของทารกแรกเกิด 3. การดูแลทารกตาม	1	สามารถปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้า ทีมในเรื่อง - การดูแลช่วยเหลือการหายใจ ประเมินสภาพทารกแรกเกิดในกรณีปกติ - การดูแลทารกตามมาตรฐาน – แนวทางปฏิบัติในกรณีปกติ - ร่วมทีมแก้ไขทารกแรกเกิด ตามแนวทางปฏิบัติ
			2	สามารถปฏิบัติงานตามระดับ 1 ภายใต้การแนะนำ ปรึกษาของหัวหน้าทีม และ สามารถ - ขอคำปรึกษาหัวหน้าทีมอย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายปกติ

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
	ปฏิบัติการดูแลทารกแรกเกิด	มาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติ (การควบคุม อุณหภูมิ, การหยอดตา/ ป้ายตา เป็นต้น) 4. การแก้ไขทารก และการช่วยฟื้นคืนชีพทารกแรกเกิด 7. การระบุตัวทารกแรกเกิด 8. การให้ข้อมูลมารดา และครอบครัว	3	แสดงความสามารถในระดับ 2 ได้อย่างอิสระ และสามารถ - ให้การช่วยเหลือเบื้องต้น ในกรณีทารกมีปัญหาไม่ซับซ้อน และตัดสินใจรายงานแพทย์ได้อย่างเหมาะสม - ร่วมทีมแก้ไขทารก / ทีมช่วยฟื้นคืนชีพอย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายที่มีปัญหาไม่ซับซ้อน
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - จัดการช่วยเหลือ สั่งการ แก้ไขภาวะฉุกเฉิน ของทารกแรกเกิดได้อย่างทันที่ - ทำนาย คาดการณ์ และจัดการป้องกัน / แก้ไขปัญหา ของทารกได้ - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายที่มีปัญหาซับซ้อน
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - เป็นที่ปรึกษา สอน ฝึกอบรม การดูแลและจัดการช่วยเหลือทารกแรกเกิด ทั้งในรายที่ปกติ มีปัญหา ไม่ซับซ้อน และมีปัญหาซับซ้อน

8. การทำคลอดท่าก้นกรณีฉุกเฉิน และคลอดติดไหล่ กรณีฉุกเฉิน

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. ทารกได้รับการทำคลอดท่าก้นหรือ คลอดติดไหล่ฉุกเฉิน อย่างถูกต้อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหรือบาดเจ็บจากการคลอด	1. สรีรวิทยา และการปรับตัวของทารกแรกเกิด 2. การประเมินสภาพทารกในครรภ์ และทารกแรกเกิด 3. กลไกการคลอดท่าก้นและคลอดติดไหล่ 4. ความเสี่ยง และ	1. การทำคลอดฉุกเฉิน 2. การประเมินส่วนนำและน้ำหนักทารก 3. การทำคลอดท่าก้นและคลอดติดไหล่ 4. การประเมินสภาพทารกแรกเกิด และการแยกแยะความปกติ-	1	สามารถปฏิบัติงานภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีมในเรื่อง - การเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการแก้ไขทารก - ร่วมทีมแก้ไขทารกแรกเกิด
			2	สามารถช่วยทำคลอดท่าก้นหรือ คลอดติดไหล่ฉุกเฉิน ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าทีม - สามารถเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการแก้ไขทารก - ร่วมทีมแก้ไข และการช่วยฟื้นคืนชีพทารกแรกเกิด ตามแนวทางที่กำหนด - สามารถตัดสินใจให้ข้อมูล ประสานงานแพทย์ กรณีไม่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายไม่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
2. มารดาปลอดภัยจากการบาดเจ็บจากการคลอดทำกันหรือ คลอดติดไหล่ลูกเงิน 3. ความพร้อมของทีมกุมารแพทย์ และทีมช่วยฟื้นคืนชีพทารก	ภาวะแทรกซ้อนของทารก ทำกันและ คลอดติดไหล่ลูกเงิน 5. มาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติการดูแลทารกแรกเกิด	5. การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการแก้ไขทารก และการช่วยฟื้นคืนชีพ 6. การแก้ไขทารก และการช่วยฟื้นคืนชีพทารกแรกเกิด 7. การประสานงานแพทย์ และทีมการพยาบาลกรณีลูกเงิน 8. การให้ข้อมูลมารดา และครอบครัว	3	แสดงความสามารถในระดับ 2 ได้อย่างอิสระ และสามารถ <ul style="list-style-type: none"> - ให้การช่วยเหลือเบื้องต้น ในกรณีทารกมีปัญหาไม่ซับซ้อน และตัดสินใจรายงานแพทย์ได้อย่างเหมาะสม - ร่วมทีมแก้ไขทารก / ทีมช่วยฟื้นคืนชีพอย่างเหมาะสม - ประสานงานทีมแพทย์ ได้อย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายที่มีปัญหาไม่ซับซ้อน
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ <ul style="list-style-type: none"> - จัดการช่วยเหลือ สั่งการ แก้ไขภาวะลูกเงิน ของทารกแรกเกิดได้อย่างทันที่ - ทำนาย คาดการณ์ และจัดการป้องกัน / แก้ไขปัญหา ของทารกได้ - ให้ข้อมูลมารดา และครอบครัวในรายที่มีปัญหาซับซ้อน
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ <ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่ปรึกษา สอน ฝึกอบรม การดูแลและจัดการช่วยเหลือทารกแรกเกิด ทำกัน และคลอดติดไหล่ลูกเงิน

9. การช่วยแพทย์ทำสูติศาสตร์หัตถการ (การเจาะถุงน้ำ, การใช้เครื่องดูดสุญญากาศ, การใช้คีม, ล้วงรก, ชูดมดลูก)

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
1. ผู้คลอดพร้อมรับการทำสูติศาสตร์หัตถการ 2. ผู้คลอด	1. เหตุผลของการทำสูติศาสตร์หัตถการแต่ละชนิด 2. วิธีการ และผลของของ	1. การประเมินความพร้อมและการเตรียมความพร้อมของผู้คลอดเพื่อรับการทำสูติศาสตร์	1	สามารถปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีมอย่างใกล้ชิดในเรื่อง <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำสูติศาสตร์หัตถการ - การเตรียมผู้คลอด - การเฝ้าระวังการเกิดภาวะแทรกซ้อน

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
ปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนจากการทำสูติศาสตร์หัตถการ 3. ผู้คลอดเข้าใจและสามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง 4. ผู้คลอดได้รับการพิทักษ์สิทธิ	การทำสูติศาสตร์หัตถการแต่ละชนิด 3. การดูแล และการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการทำสูติศาสตร์หัตถการ 4. การใช้ และการบำรุงรักษา อุปกรณ์เครื่องมือพิเศษ	หัตถการ 2. การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการทำสูติศาสตร์หัตถการ 3. การประสานงานกับแพทย์ 4. การเฝ้าระวังก่อน ระหว่าง และหลังการทำสูติศาสตร์หัตถการ 5. การให้ข้อมูล การดูแลตนเองแก่ผู้คลอด และญาติ	2	สามารถปฏิบัติตามระดับ 1 ได้ภายใต้การแนะนำ ปรีกษาของหัวหน้าทีมเป็นระยะ - ให้ข้อมูลผู้คลอด และครอบครัวในรายไม่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน
			3	แสดงความสามารถในระดับ 2 ได้อย่างอิสระ และสามารถ - ประสานงาน และช่วยแพทย์ทำสูติศาสตร์หัตถการได้อย่างถูกต้อง ตามมาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติ - เฝ้าระวัง และให้ข้อมูลผู้คลอดและครอบครัวได้
			4	แสดงความสามารถในระดับ 3 และสามารถ - ประเมิน ทำนาย คาดการณ์ และจัดการป้องกัน / แก้ไขปัญหา ได้ - จัดการช่วยเหลือ สั่งการ แก้ไขปัญหา / ภาวะฉุกเฉิน ได้อย่างทันท่วงที - ให้ข้อมูลผู้คลอด และครอบครัวในรายที่มีปัญหาซับซ้อน
			5	แสดงความสามารถในระดับ 4 และสามารถ - เป็นที่ปรึกษา สอน ฝึกอบรม การดูแลและจัดการช่วยเหลือการทำสูติศาสตร์หัตถการ

10. การดูแลมารดาหลังคลอด และทารกแรกเกิด ภายใน 2 ชั่วโมงหลังคลอด

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
มารดา 1. อาการรบกวนทุเลาลงพักผ่อนได้ 2. ไม่มีภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้ เช่น	1. ความผิดปกติภาวะแทรกซ้อน อาการรบกวน และความเสี่ยงในมารดาหลังคลอด และทารกแรกเกิด 2. สรีรวิทยา และการ	1. การเฝ้าระวัง สังเกตอาการผิดปกติของมารดาทารก 2. การตรวจร่างกาย/การประเมินสภาพทารกแรกเกิด	1	สามารถปฏิบัติกรพยาบาล ตามที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้การควบคุม กำกับของหัวหน้าทีม ในเรื่อง - ประเมิน เฝ้าระวังภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อนได้ ในรายที่ปกติ / ไม่ซับซ้อน - ช่วยเหลือ จัดการอาการรบกวนให้แก่มารดา และทารกได้ ในรายที่ปกติ - ขอความช่วยเหลือ แนะนำจากหัวหน้าทีมได้อย่างเหมาะสม - ให้ข้อมูล สอนการดูแลตนเอง และทารก แก่มารดาหลังคลอด และญาติได้ตามแนวทางที่กำหนด

เป้าหมาย	ความรู้	ทักษะ	ระดับ	คำอธิบาย
<p>ตกเลือดหลังคลอด</p> <p>3. สามารถดูแลตนเอง และทารกได้</p> <p><u>ทารก</u></p> <p>1. ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่ป้องกันได้</p> <p>2. ได้รับการวินิจฉัยภาวะผิดปกติได้อย่างรวดเร็ว (Early detection)</p> <p>3. พักผ่อนได้</p>	<p>ฟื้นฟูสภาพของมารดาหลังคลอด</p> <p>3. สรีรวิทยา และการปรับตัวของทารกแรกเกิด</p> <p>4. การสร้างสายสัมพันธ์แม่-ลูก</p>	<p>3. การช่วยเหลือมารดา-ทารก กรณีฉุกเฉิน</p> <p>4. การประสานงานสหสาขาวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. การเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นก่อนการส่งต่อ</p> <p>6. การให้ข้อมูล มารดา และครอบครัว และการเตรียมความพร้อมเพื่อการส่งต่อ</p> <p>7. การประเมินความพร้อมก่อนการส่งต่อ</p>	<p>2</p>	<p>แสดงความสามารถระดับ 1 ภายใต้การแนะนำ ปรึกษาและสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมิน ฝ้าระวังภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน ได้ตามแนวทางที่กำหนด - ช่วยเหลือจัดการอาการรบกวนได้ ในรายที่มีปัญหา ไม่ซับซ้อน - ดูแล และบริหารยาที่ใช้ หลังคลอดปกติตามที่ได้รับมอบหมาย - ให้ข้อมูล สอนการดูแลตนเอง และทารก แก่มารดาหลังคลอด และญาติได้ตามแนวทางที่กำหนด ทั้งในรายปกติ และในรายที่มีปัญหา ไม่ซับซ้อน
			3	<p>แสดงความสามารถระดับ 2 อย่างอิสระ และสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมิน ฝ้าระวังภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ที่พบบ่อยได้อย่างแม่นยำ - จัดการช่วยเหลือเบื้องต้นในกรณีที่เกิดความผิดปกติได้รวดเร็ว ทันเวลา - ให้ข้อมูลแก่มารดาหลังคลอด และญาติ ทั้งในรายปกติ และรายที่มีปัญหาซับซ้อนที่พบบ่อยได้อย่างเจน - ดูแลมารดาหลังคลอดกลุ่มเสี่ยงได้เหมาะสม - สามารถประสานความร่วมมือกับทีมสหสาขา และญาติผู้ป่วย เพื่อทำความเข้าใจ ช่วยเหลือ แก้ไข และป้องกันภาวะฉุกเฉิน
			4	<p>แสดงความสามารถระดับ 3 และสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน ได้อย่างแม่นยำ - จัดการช่วยเหลือเบื้องต้นได้รวดเร็วทันเวลาในรายที่มีปัญหา ซับซ้อน หรือยากลำบากต่อการดูแล - เป็นที่ปรึกษา กำกับ ดูแล ให้ทีมการพยาบาลสามารถ ประเมิน ฝ้าระวัง และจัดการดูแล ให้การพยาบาลเป็นไปได้อย่างปลอดภัย
			5	<p>แสดงความสามารถระดับ 4 และสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนามาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติ การประเมิน คัดกรองภาวะเสี่ยง และภาวะแทรกซ้อน และการพยาบาล - พัฒนาระบบปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยของมารดาหลังคลอด และทารกแรกเกิด และความคุ้มค่าของระบบสุขภาพ

